

ЧАСТИНА ПЕРША

ЗМІНИ

А та брехня, що напівправа, — чорніша від усіх.

Альфред Теннісон «Бабуся»

Не думай, ніби я такий, як був.

Вільям Шекспір «Генріх IV»

Пролог

Долина феїри

Туман постав над зеленкуватими водами озера. Звиваючись, мерехтливі сріблясті косиці тягнулися в лагідне сіре небо, а десь на сході, за пагорбами, немов затамувавши подих, чекав на своє пробудження рожевий проблиск світанку.

У передранковій прохолоді Кіган О'Бройн стояв на березі, спостерігаючи за народженням дня. Того самого, який стане днем вибору і змін, днем сподівань і набутої влади.

Затамувавши подих, немов та світанкова зоря, він чекав на мить, коли сповнить свій обов'язок. І сподівався, що повернеться до себе на обійстя ще до полудня. В нього багато роботи, та й повправлятися зі зброєю треба, як завжди.

Але це все — вдома.

За знаком він скинув чоботи й сорочку. Його брат Гаркен зробив так само, як і майже шість сотень інших. Юні й уже дорослі прийшли не тільки з долини, а й з усіх кінців Талаву.

Вони прийшли з півдня, де Благочестиві шептали таємні молитви, з півночі, де найзагартованіші воїни несли варту на Морі штормів, прийшли зі Стольного града на сході, і звідси, із заходу.

Бо їхній ватажок, тишех, помер, віддавши життя за спасіння світу. І, як заповідалося в літописах, переказах, піснях, новий має постати — як ті тумани, і цього дня, на цьому місці й саме так.

Він не хотів стати тишехом, а Гаркен — тим паче. Гаркену виповнилося дванадцять, і він був наймолодшим з допущених до обряду, а ще — природженим землеробом. Кіган знав: для малого брата і сама нагода, і ці юрми приїжджих, і майбутній стрибок в озеро були чудовою розвагою.

Але Кіган присягнувся людині, яка помирала і яка стала йому за батька, коли він вирушив до богів; людині, що привела народ Талаву до перемоги над поневолювачами. Людині, яка заради цього пожертвувала власним життям.

Він не бажав підняти посох тишеха, взятися за меч голови *клану*, великої родини. Але Кіган дав слово, а тому пірне у воду разом з усіма — хлопцями й дівчатами, жінками і чоловіками.

— Давай, Кігане! — сказав Гаркен, усміхаючись. Весняний вітерець розтріпував його густе волосся, чорне, як вороняче крило. — Ти тільки подумай, оце пригода буде, якщо я знайду меч! Я тоді скажу, хай всі гуляють і танцюють увесь тиждень!

— Якщо ти знайдеш меч, хто тоді ходитиме за вівцями та доїтиме корів?

— Якщо я стану тишехом, то все робитиму і встигатиму. Той бій вже в минулому, брате. Ми перемогли. І не думай, що я за ним не горюю. Він був герой, і ми ніколи його не забудемо, — сказав Гаркен з властивою йому добротою і обійняв Кігана за плечі. — А сьогодні постане новий ватажок. Так він би й бажав, і так має бути.

Голубими очима, ясними, мов день, Гаркен озирнув натовп на березі озера.

— Ми вшановуємо його, і всіх, хто був до нього, і всіх, хто прийде за ним, — сказав він і тут-таки штрикнув Кігана ліктем під ребра. — Досить цих міркувань, нам все одно не світить вискочити з озера з Оборонцем у руці. Це радше буде Кара, вона плаває, мов русалка. Або Каллен, він останні два тижні тренувався затримувати подих під водою.

— Авжеж, — пробурмотів Кіган. Каллен був природжений воїн, але гарного ватажка з нього не вийде. Він любив битися, а не думати.

Кіган сам воював з чотирнадцяти років. Він бачив кров і проливав її, він знав, що таке влада, і відчув її, і давно збагнув, що розум значив так само багато, як і меч, як спис, як сила.

Ба навіть більше.

Чи не цього його навчили батько і той, хто заступив йому батька?

Крізь натовп до них пробиралася мати, поки вони стояли так з Гаркеном й іншими, базікаючи, мов сороки.

От якби вона сьогодні пірнала! Ніхто спритніше за неї не розплутував сварки, ніхто краще не порався з дюжиною справ одночасно. Гаркен успадкував від неї доброту, їхня сестра Ешлін — красу, і Кіган полюбляв думати, що отримав хоч трохи її проникливості.

Террін зупинилась коло Ешлін. Та вирішила постояти з друзями, а не братами, яких зараз просто зневажала. Кіган побачив, як мати підняла пальцями сестрине підборіддя, розцілувала її в щоки, промовила кілька слів, від яких Ешлін усміхнулася, і тільки потім рушила до них.

— А тут мене зустрічають широка усмішка і похмурий погляд.

Террін скуйовдила Гаркенову гриву, посмикала Кігана за воїнську косичку, заплетену на голові зліва.

— Пам'ятайте, навіщо ми сьогодні зібрались. Це день нашої злуки, він показує нам, хто і що ми є. Такий самий обряд проходили й інші за тисячу років до нас. Й імена всіх тих, хто повертався з озера з мечем, були записані до їхнього народження.

— Якщо долі визначають високу стежку, то чому ми цього не можемо передбачити? Чому ти не можеш? — наполегливо запитав Кіган. — Ти ж прозираєш у минуле і прийдешнє!

— Якби могла я, чи ти, чи хоч хтось, тоді нам не дано було б вибирати.

Вона по-материнськи обійняла Кігана за плечі, але її очі, сині та ясні, як у Гаркена, дивились поза озеро, в тумани.

— Ти ж сам вибрав пірнути у води, так? І людина, яка підніме той меч, має вибрати, чи виринути з ним з озера.

— Та хто б вибрав інакше? — здивовано сказав Гаркен. — Людина, яка з ним вирине, стане тишехом.

— Ватажка шануватимуть, але ватажок і нестиме тягар за всіх нас. Тому така людина має вибрати, чи взяти не тільки меч, але й той тягар. Все, тихо. — Вона поцілувала синів. — Мейргред прийшла.

Мейргред О'Кейлі колись сама посідала місце тишеха і була матір'ю померлого. Вона зняла чорні жалобні шати і зараз вбралася у просте біле плаття. Єдиною прикрасою їй слугувала підвіска з камінцем охряно-червоного кольору, як її волосся.

Обидва пломеніли так, ніби випалювали тумани, коли Мейргред крокувала крізь них. Волосся вона обрізала так само коротко, як фейрі, що струменіли їй услід.

І перед нею розступилася юрма, а замість гомону запанувала тиша, що свідчила про повагу й благоговіння.

Для Кігана вона була Мейр, жінкою, яка жила в хатинці серед лісу, неподалік його обійстя. Жінкою, яка пригощала його, зголоднілого, медовим пирогом і розказувала казки, коли він був малим. Жінкою великої сили і сміливості, яка відстоювала Талав у битві та принесла мир дорогою для себе ціною.

Він обіймав Мейр, коли вона плакала за сином, бо дотримав обіцянки і сам приніс звістку про його загибель. Хоча Мейр вже знала.

Кіган обіймав Мейр, поки жінки не прийшли втішити її.

А тоді він пішов далеко в ліс і теж заплакав — хай був чоловік і воїн.

Вона виглядала так велично, що Кіган відчув трепіт від того благоговіння.

Мейр тримала посох, древній символ влади. Темне, мов смола, древко виблискувало на сонці, що проглядало крізь поріділі клапти туману.

Здавалося, різьблення на посохові запульсували. Сила завихрила у змійсерці-камені на його верхівці.

Коли вона говорила, навіть вітер стихав.

— Знову ми принесли мир у світ ціною крові й пожертви. Ми віками захищали наш світ, а через нього — всі інші. Ми живимося від землі, від моря, від фейрі, шануючи їх.

— Знову запанував мир, знову ми проквітнемо, поки знову не настане час крові й пожертви. Сьогодні, як заповідалося в літописах, в переказах, в піснях, новий ватажок має постати, і всі присягнуть на вірність Талаву і тишеху, який піднесе меч з Озера Істини і візьметься за Посох Справедливості.

Вона підняла обличчя до неба, і Кіган подумав, що її сильний дзвінкий голос сягнув ген за Море штормів.

— І цього дня, на цьому місці ми закликаємо до джерела нашої сили. Хай обраний і той, що обирає сьогодні, шанує й оберігає фейрі та віддає їм належне. Хай рука, яка підніме меч, буде сильна, мудра і вірна. Тільки цього твій народ вимагатиме від тебе.

Води, зазеленілі від прихованих в них сил, завирували. Тумани над ними пішли хвилями.

— Почалося, — сказала Мейр і високо підняла посох.

Вони помчали до води. Хтось з молодших сміявся, радісно кричав, пірнаючи у стрибку. На березі відізвалися підбадьорливими вигуками.

Кіган вагався. Він чув весь той гамір, бачив, як брат занурився у воду з пустотливим плюскотом. Він згадав про клятву, згадав про руку, яка стискала його в останні миті життя на цьому падолі.

І тоді пірнув.

Вода була мов холодний ляпас, на який хотілося відповісти лайкою. Та навіщо? Інші так і робили або сміялися, хтось вже навіть виборсувався на поверхню.

Непроханих думок було так багато, що Кіган відгородився від них.

Він присягнувся увійти сьогодні у води й пірнути глибоко. Присягнувся взяти меч, якщо він ляже йому в руку.

І тому він пірнув глибше, ще глибше, згадуючи, як у дитинстві так само пірнав разом із братом і сестрою. Тоді вони були

просто діти, які літнього дня шукали гладенькі камінці на дні лагідного озера.

Він бачив інших. Хтось поривався донизу, хтось линув на поверхню, хтось плив далі. Озеро виштовхувало тих, у кого в легенях закінчувалося повітря. Як і заповідалося, цього дня жодна людина в озері не постраждає.

Однак води озера тремтіли, кружляли навколо нього, іноді сплітаючись у вирву. Дно вже було близько, а на ньому — ті гладенькі камінці, що він збирав хлопчиком.

А потім він побачив жінку. Спочатку подумав, що це русалка, бо вона просто погойдувалась на хвилях. Зазвичай русалки не втручалися в ритуал. Вони були володарки морів і тим задовільнялися.

Тоді він зрозумів, що бачить тільки її обличчя та волосся — руде, як у Мейр, але довше. Воно стриміло за нею у воді. Очі, сірі, немов димні тіні, нагадували йому про когось. Але Кіган не знав її. Він знав усіх в обличчя в долині, а вона була не з долини.

А однак знайома.

І хоч він відгородився від усього, та почув її так чітко, як чув промову Мейр на березі.

Колись він належав мені. Але тепер він твій. Він зрозумів це, і ти теж розумієш.

Меч мало не стрибнув йому до руки. Кіган відчув його тягар, його силу і дар.

Він міг впустити меч, поплисти далі, покинути його. Обрати мав Кіган — так промовляли боги, так казали легенди.

Він ослабив пальці. Той тягар, сила і дар мали вислизнути з його руки. Кіган не знав, як вести за собою. Він вмів воювати, вчити військової справи, скакати верхи, літати. Але він не знав, як вести за собою інших ані в битву, ані в часи миру.

Меч світився у руці, пульсував срібним блиском на узо-рах, великий червоний камінь палахкотів вогнем. Коли Кіган ослабив хватку на руків'ї, той блиск потьмянів і вогонь став згасати.

А жінка спостерігала за ним.

Він вірив у тебе.

«Маячня то, а не вибір», — подумав Кіган. Обов'язок не залишав вибору.

І тому він направив меч до поверхні, де сонце вигравало у прозорій, мов діамант, воді. Жінка, що була лиш видивом, усміхнулася.

Хто ти?

Скоро обидва дізнаємося.

Меч виніс його нагору, мов стрілу, випущену з лука.

Меч розітнув хвилі, потім повітря. І, коли сонце заблищало на лезі, розсіяло його світло й силу по воді, з берега вибухнули криками.

Кіган пробіг по густій мокрій траві. І зробив те, що мусив. Схилив коліна перед Мейргред.

— Я віддав би його та всю його міць тобі, — сказав він, як її син колись, — бо нема більш гідної.

— Сплив мій час. — Мейргред поклала долоню йому на голову. — А твій починається.

Вона взяла Кігана за руку, підняла з колін.

Він бачив і чув тільки її.

— Таке було моє бажання, — тихо проказала вона тільки для нього.

— Але чому? Я не знаю, як...

Мейргред поцілувала його в щоку, не дослухавши.

— Ти знаєш більше, ніж вважаєш. — Вона простягла посох. — Візьми, що належить тобі, Кігане О'Бройне.

Коли він узяв посох, Мейргред відступила.

— І роби те, що маєш.

Кіган обернувся. Так багато облич дивилось на нього, так багато очей спостерігало за ним. Тим відчуттям, що піднімалося в ньому, був страх, який потім змінився на сором.

Меч обрав його, а він обрав повернутися з мечем.

Більше жодного страху.

Кіган підняв посох, і змійсерце-камінь забилося.

— Цим творитиметься справедливість для всіх у Талаві, — промовив він і вказав на меч: — А цим буде захист для всіх.

Я Кіган О'Бройн. Всім єством сущим та прийдешнім присягаю в сказаному — присягаю долинам, і пагорбам, лісам, і обій-стям, усім далеким просторам, кожному фейрі. Стоятиму на боці світла. Житиму для Талаву і, коли боги велять, віддам життя за Талав.

Його привітали радісними криками, і крізь вигуки він почув Мейргред.

— Молодець, хлопче, — промовила вона. — Ти справжній молодець.

Так підняли на правління юного тишеха. І почалась нова легенда.

Розділ перший

Філадельфія

Автобус підстрибував так, наче на нього напала гикавка. Брін Келлі потерла скроню, де барабаном стукав головний біль.

В неї видався поганий день, який, слава богу, добігав кінця. Поганий день поганого тижня посеред поганого місяця.

Або двох.

«Зберись», — сказала вона собі. Вже п'ятниця, а отже, вільні два дні, і тільки потім знову доведеться вести уроки англійської мови, з великими зусиллями намагаючись вчити п'ятикласників.

Звичайно, добру частину цих двох днів вона проведе за перевіркою домашніх робіт та планами уроків, але принаймні не в класі, де на неї дивитимуться стільки очей. Дехто дивитиметься знуджено, дехто гарячково, кілька — з надією.

Ні, вона не стоятиме там, почувуючись ніби якась недо-росла студентка, невпевнена в собі, наче там їй не місце, готова втекти куди завгодно, тільки б не бути в класі.

Вона нагадала собі, що вчителювання — найпочесніший фах. Значущий, життєво необхідний, вартий зусиль.

Тим гірше, бо вчителька з неї була паршива.

Автобус догикав до наступної зупинки. Кілька пасажирів вийшло; кілька нових зайшло.

Брін спостерігала. Вона вміла спостерігати, бо це було набагато легше, ніж самій ставати учасницею подій.

Ось жінка у сірому брючному костюмі. В руках телефон, очі змучені.

Мати-одиначка їде додому після роботи, видзвонює дітей, вирішила Брін. Певно, вона й уявити ніколи не могла, яким важким буде її життя.

Далі двоє хлопців — кросівки, адідасівські майки до колін, навушники. Їдуть до друзів, забиватимуть м'ячі на баскетбольному майданчику, потім замовлять піци та дивитимуться кіно. Той вік, якому можна тільки позаздрити, бо вихідні завжди означають одні розваги.

Чоловік у чорному, він... Він дивився прямо на неї, дивився пильно, і Брін відвела очі. Він здавався знайомим. З чого б це? Густа срібляста шевелюра навела на думку: це професор з університету.

Але ні, не те. Університетський професор, що зайшов у автобус, не примусив би її серце битися так гучно, і в роті б не пересохло. Брін охопив страшний переляк. А якщо він проїде по автобусу і сяде поруч з нею?

Якщо сяде, вона ніколи не вийде. Просто їхатиме далі й далі, нікуди і в ніщо, завжди по колу, де немає нічого.

Брін знала, що це нісенітниця, але їй було все одно. Вона схопилась на ноги і побігла в голову автобуса. Портфель бив її по стегну. Вона не дивилася на того чоловіка, не сміла дивитися, але мала прослизнути повз нього до дверей. Хоч він і відступив убік, Брін відчула, як її рука наштовхнулася на нього, коли вона опинилась поруч.

Враз в легенях не стало повітря; ноги підкосилися. Хтось спитав, чи їй не погано, поки Брін, спотикаючись, дісталася дверей. Але натомість Брін чула його голос у своїй голові: «Повертайся, Брін Шивон. Час повертатися тобі додому».

Вона схопилася за поручень, щоб втриматися, майже спіткнулася на сходах. І побігла.

Люди задивлялися на неї, повертали голови, витріщалися, дивувалися. Від цього тільки гіршало. Брін терпіти не могла, коли привертала чиюсь увагу. Вона так сильно старалася не вирізнитися, зливатися з оточенням.

Автобус прогикав повз неї.

Хоч Брін ще дихала зі свистом, але важкість у грудях відпустила. Вона наказала собі сповільнитися, загальмувати і крокувати далі як нормальна людина.

Зібратися зайняло десь хвилину, і ще стільки ж, щоб зорієнтуватися. Такої сильної панічної атаки в неї не траплялося з ночі перед першим днем вчителювання у середній школі Грейді. Марко, найближчий друг ще з дитсадка, допоміг їй пережити і ту атаку, і ще одну, вже не таку серйозну, перед першими для Брін батьківськими зборами.

«То просто якийсь чоловік, що хотів встигнути на автобус», — сказала вона собі. Жодної загрози, хай йому. І Брін не чула його голосу у себе в голові. Бо вірити, що чуєш думки інших людей, означає з'їхати з глузду.

Хіба мама не вбивала це Брін у голову, ну... скільки вона пам'ятала? А тепер, оскільки Брін з'їхала на мить з глузду, їй довелося прогулятися добрих пів милі. Але це нічого, все нормально. Стояв гарний весняний вечір, і вона вдяглася якраз на погоду, звичайно. Легенький дощовик, бо вірогідність дощу тридцять відсотків, під ним сезонний светр, практичне взуття.

Їй подобались прогулянки. І в додаток для фітнесу перевиконає норму, це ж чудово.

Так, трохи вийшло не як гадалося, але що з того?

Вона була незаміжня жінка двадцяти шести років і не мала жодних планів на травневий вечір п'ятниці.

І наче цього не вистачило, щоб почуватися пригніченою, панічна атака погіршила головний біль.

Брін розстігнула блискавку кишені у портфелі, витягла маленьку торбинку, взяла звідти дві пігулки тайленолу. Проковтнула їх і запила водою з пляшечки, яку теж носила в портфелі.

Вона прогуляється до материного будинку, забере та по-сортує пошту: закине рекламки в шредер, розкладе рахунки, листи та все інше по відповідних лотках в робочому кабінеті. Мати не любила, щоб листи тримали на поштовому відділенні, коли вона кудись їхала.

Брін відчинить вікна, провітрить материну квартиру у дво-поверховому будинку, полле рослини у кімнатах та у дворик-ку, бо, зрештою, дощу так і не було.

Потім за годину зачинить вікна, поставить квартиру на сиг-налізацію, замкне двері.

Сяде на наступний автобус та поїде додому.

Вдома Брін приготує таку-сяку вечерю: у п'ятницю це не-одмінно салат з куркою на грилі й келих вина (нарешті!). По-тім перевірить домашні роботи і виставить оцінки в електрон-ний журнал.

Іноді вона ненавиділа всі ці технології, бо, за правилами школи, мала виставляти оцінки онлайн. А потім вислухову-вати від учнів чи їхніх батьків, чому ті з ними не згодні.

Вона йшла, подумки викреслюючи пункти зі свого спис-ку, а люди навколо прямували на ранню вечерю, чи щасливі години в барі, або ще кудись, де буде цікавіше, ніж їй.

Вона їм не заздрила. Не дуже. В неї теж був хлопець, во-на ходила на побачення за вечерю, на побачення в театр, на побачення в кіно, втискувала їх у свій життєвий графік. І секс теж. Вона вважала, що все йшло добре, гладенько і стабільно.

Поки він її не кинув.

«Та нічого, — подумала вона. — Нічого страшного».

Не те щоб вони були закохані одне в одного по вуха. Але Брін він подобався, з ним було зручно. І секс їй теж здався досить приємним.

Авжеж, коли Брін сказала, що Грант не супроводить її на вечірку з нагоди материного сорок шостого дня народжен-ня, і пояснила чому, то стильна й успішна Дженніфер Віл-кокс, медіадиректорка рекламної агенції «Філлі Бренд», за-котила очі під лоба.

— А я тобі казала, — очікувано відповіла вона. Важко спечатися, бо мати дійсно це казала.

А все одно Брін хотілося огризнутися: «Ти вийшла заміж у дев'ятнадцять! І мене народила у двадцять років. А потім діставала й діставала його, трохи менш ніж дванадцять років. То хто винний, що він мене покинув — не лише тебе, а й мене?»

Чи це вона винна? Хіба Брін не була спільним знаменником для матері, яка її не поважала, і батька, який любив її недостатньо, щоб залишитися в її житті?

Навіть після того, як пообіцяв.

«Це все давні справи, — сказала собі Брін. — Облиш».

Вона визнала, що поринала в думки занадто довго, і відчула полегшення, коли побачила, що вже за квартал від матириного міського будинку.

Гарний зелений район. Престижний район, де мешкають успішні ділові люди, пари, яким до душі життя в місті, близько до хороших барів, ресторанів та цікавих магазинів.

І всі будинки з акуратної червоної цегли охайно підведені фарбою, вікна блищать. Тут люди виходили на пробіжку або до спортзалу перед роботою, гуляли набережною, влаштували вишукані звані вечери, винні дегустації, читали важливі книжки.

Або їй так ввижалося.

Найкращі спогади Брін народжувалися у крихітному будиночку, де в її спальні під самим дахом була похила стеля. У вітальні стояв старий камін, обкладений цеглою. Його розпалювали дровами, а не живили від газу чи електрики. Там, на задньому дворі, розгорталося не менше пригод, ніж у казках, які розповідав батько на ніч.

Чарівні казки про чарівні краї.

Їх псували ті сварки, які Брін чула крізь стіни, і ті, які вона чула у своїй голові.

Потім батько став зникати. Спочатку лише на тиждень чи два, і під час відвідин у суботу він брав її із собою у зоо-

парк — бо Брін тоді страшенно хотіла стати ветеринаркою — або на пікнік.

А потім якось просто не повернувся.

Минуло понад п'ятнадцять років, а Брін досі сподівалася, що повернеться.

Вона витягла ключ з гаманця. Три тижні тому їй віддали цей ключ разом з детальним списком справ. Мати поїхала у чергову ділову подорож, після якої вона зазвичай зупинялася в спа-санаторії або ретриті для медитацій.

Ключ, а також квартиру молока й інші продукти зі списку, вона залишить тут наступної середи, коли прийде розібрати пошту. Мати повернеться вранці у четвер.

Вона вийняла листи зі скриньки, засунула собі під пахву і тільки потім відімкнула двері й ступила в коридор, щоб відключити сигналізацію. Зачинила двері, знову поклала ключ до гаманця.

І пішла спочатку на кухню. Та була зразком сучасного стилю з того кабельного телеканалу про дім і сад — неіржавна сталь, білі шафки, блискучі білі кахлі, велика вінтажна мийка і стіни сіро-бежевого кольору.

Брін опустила сумку та листи на центральний столик-острівок, повісила дощовик на високий стілець без спинки. Встановила таймер на одну годину і взялася відчиняти вікна.

Спочатку в кухні, об'єднаній зі столовою кімнатою та вітальною. Все сплановано за концепцією відкритого простору, розкішний паркет з широких планок. Оскільки в гардеробній кімнаті теж було вікно, Брін відчинила і там.

Не було й легенького вітерця, але в переліку значилось «провітрити», а Брін робила все за правилами. Забрати листи, щоб віднести нагору. У третій спальні, яку мати перетворила на кабінет, Брін поклала листи на стійку у формі літери L, що слугувала конторкою.

Тут для стін вибрали колір кави з молоком, а шкіряне робоче крісло було шоколадно-коричневим. Безкомпромійно впорядковані полиці містили нагороди, яких мати встигла

багато назбирати, книжки (всі стосувалися роботи) і кілька фотографій у рамках (всі теж стосувалися роботи).

Брін відчинила три вікна за конторкою і спитала себе, як завжди: нащо відвертатися від такого виду? Від усіх цих дерев, цегляних будівель, неба, світу.

«Бо вони відволікають, — сказала Дженніфер, коли Брін врешті спитала. — Робота є робота». Вона також відчинила два бічні вікна, між якими розташувалася дерев'яна шафка для документів. Замкнена.

На широких підвіконнях зеленіли кімнатні рослини в мідних горщиках. Брін полле їх разом з іншими, коли закінчить з вікнами. Потім посортує кореспонденцію, зачекає, поки не задзвенить таймер. Зачинить вікна, замкне двері й піде собі.

Вона відчинила вікна у чудовій, затишній кімнаті для гостей, в якій ніколи не ночувала. І в ванній кімнаті для гостей, і в головній спальні з окремою для неї ванною кімнатою, простій і елегантній.

«Цікаво, — подумала вона, — чи мати хоч раз приводила сюди чоловіка, у це гарне ліжко з небесно-голубим покривалом і пухкими подушками?»

І одразу пожалкувала, що про це подумала.

Брін спустилася на перший поверх і була вже на шляху до дверей у внутрішній дворик, коли телефон у сумці задзвонив. Довелось повернутися.

Вона подивилась на екран, бо на дзвінки від невідомих відповідати не можна, і усміхнулася. Тільки Марко Олсен міг зробити цей паршивий день крапельку стерпнішим.

— Привіт.

— Самій привіт. В нас п'ятниця, мала.

— Прийом. — Вона забрала телефон із собою надвір. Там стояли сталеві стільці й столик, а по кутках — високі тонкі горщики.

— Тоді тягни свій натренований зад до бару Саллі. За-раз в нас щасливий час, люба, і перший напій за рахунок закладу.

— Не вийде. — Вона повернула засувку на шлангові й почала поливати перший горщик. — Я в матері, пораюсь з усяким, а ще домашки перевіряти.

— П'ятниця, я сказав, — повторив Марко. — Розслабляйся давай. Я за стійкою буду до двох, і в нас сьогодні караокевечір.

Спів — єдине, що вона могла робити на очах у всіх без паніки, особливо після випивки і з Марко.

— Мені залишилось тут побути... — вона глянула на годинник на зап'ястку, — ще сорок три хвилини, і домашки самі не перевіряться.

— У неділю перевіриш. Щось ти підупала, Брін, Грант «Козел» Веббер не вартий того.

— Це не тільки через... нього. В мене таке як, ну, період такий, буває.

— Всіх нас колись кидали.

— Тебе не кидали.

— Кидали. А той Травичка Гаррі?

— Ви з Гаррі спільно вирішили, що ваші стосунки в цій площині добігли кінця, і досі лишаєтесь друзями. Це не те саме, що кинути.

Вона перейшла до наступного горщика.

— Тобі треба розважитися. Даю три години, щоб встигла доїхати додому, перевдягнулася і щось сексі собі намалювала на обличчі. Якщо після цього тебе не бачу, то сам приїду і витягну.

— Ти за барною стійкою працюєш.

— Саллі тебе обожнює, мала. Він зі мною приїде.

Брін так само обожнювала Саллі, їхню надзвичайну дрегквін. Вона любила клуб, де почувалася щасливою, любила їхній район, прозваний Гейкуток. Саме тому вона жила в самому його серці й ділила квартиру з Марко.

— Я тут закінчу, а потім подивлюсь, як себе почуватиму, коли додому доїду. Добре? Чесно, в мене голова болить останні дві години, а ще в автобусі трапилась дурнувата панічна атака, від якої тільки гірше стало.

— Тоді я зараз за тобою приїду та завезу додому.

— Ні. — Вона підступилася до третього горщика. — Я вже випила тайленол, скоро подіє.

— А що в автобусі таке було?

— Потім розкажу. Звичайна фігня. Може, ти й маєш рацію, що мені не завадить і випити, і з вами потусити. Подивимось, як я почуватимусь, коли буду вдома.

— Напиши, коли доїдеш.

— Гарзд. А тепер вертайся до праці. В мене один горщик тут лишилось полити, ще по кімнатах, оті тупі листи й вікна дурнуваті.

— Навчись вже відмовляти.

— Та нічого серйозного. Закінчу менш ніж за годину, сяду на автобус додому. Я напишу. Все, йди розливай випивку.

Вона зайшла в будинок, дбайливо замкнула двері у дворик, а потім вже набрала води в лійку, щоб заходитися коло кімнатних рослин.

Легкий вітерець застав її біля вікна. Брін заплющила очі, відчула, як вітерець овіває її.

Може, нарешті задощить, і це буде гарний, рівний весняний дощ.

На її здивування, вітерець посилювався, хоча сонце так само гріло крізь шибку.

— Можливо, насувається шторм.

Брін і це влаштувало. Може, від шторму головний біль ущухне. А оскільки Марко їй відміряв три години, коли вистачило б і двох, то зайву годину вона витратить на розбір кореспонденції.

Так менше почуватиметься винуватою.

З лійкою в руці вона почала підніматися сходами, коли вітерець, який вже перетворився на справжній вітер, розчухнув вікна.

— Мамо, тепер твій будинок точно провітриться, — сказала Брін.

Вона зайшла до кабінету й потрапила в хаос.

Нижня шухлядка в шафі для документів стирчала висунута. Брін могла б присягнути, що її було замкнено. Папери літали кімнатою, мов птахи.

Поставивши ліжку, Брін поспіхом почала їх збирати — піднімала з підлоги, виривала їх з вітру, як той кружляв ними у повітрі.

І враз вітер стих, ніби десь хутко зачинили двері. Брін стояла, тримаючи в руках цілий оберемок паперів.

Завжди організованій Дженніфер це зовсім не сподобалося б.

— На місце, все на місце і поприбирай тут. І вона ніколи не дізнається. А от моя вільна година пропала. Вибач, Марко, ніякої тусовки в «Саллі» сьогодні, — сказала собі Брін.

Вона попіднімала порожні теки й намети паперів, всілася за материну конторку їх розсортувати.

І найперша ж етикетка на теці її спантеличила.

ІНВЕСТИЦІЇ ЕЛЛАЙД/БРІН/2006—2013.

Вона не мала жодних інвестицій, досі виплачувала студентські кредити за магістерську освіту і платила за квартиру навпіл з Марко не тільки заради його товариства, а й щоб дозволити собі оренду.

Здивована, вона взяла наступну теку.

ІНВЕСТИЦІЇ ЕЛЛАЙД/БРІН/2014—2020.

На іншій значився перелік документів з уточненням: ЛІСТУВАННЯ.

Тобто мати відкрила для неї якийсь інвестиційний рахунок і не сказала? Але чому?

У Брін була невелика сума на рахунку для освіти, який відкрили її бабуся та дідусь по матері, і за це вона була вдячна, бо гроші допомогли їй протриматися перший рік у коледжі. Але після того мати ясно дала їй зрозуміти: далі Брін у вільному польоті.

«Ти повинна заробити власною працею, — казала їй Дженніфер, і то далеко не один раз. — Вчись старанніше, працюй більше, якщо не хочеш жити просто задовільне життя».

От вона й вчилася у перервах між двома підробітками, на яких доводилося заробляти на коледж. Потім ще взяла

кредити, які, за її розрахунками, виплачуватиме практично до безкінечності.

Вона випустилася — із задовільними оцінками — знайшла прийнятну вчительську посаду, потім ще підбила кредит, бо, щоб вдержатися на роботі, потрібен був магістерський ступінь.

І весь цей час на її ім'я існував інвестиційний рахунок? Купи не клеїлося.

Брін почала перебирати папери, щоб поскладати їх у стоси під кожну теку.

Далеко вона не просунулась.

Вона мало що знала чи розуміла про інвестиції, акції чи дивіденди, але цифри читати вміла.

А в місячному звіті, як там було вказано, за травень 2014 року — коли вона ледь зводила кінці з кінцями, гарувала на тих двох підробітках та їла одну лапшу швидкого приготування — в цьому звіті загальною сумою на рахунку значилося більш ніж дев'ятсот тисяч доларів. *Тисяч!*

— Не може бути, — пробурмотіла Брін. — Не може бути.

Але ім'я на рахунку значилося її — а поруч з ним було материне.

Вона прогортала інші документи і знайшла відповідність із щомісячним переказом з Банку Ірландії.

Встала з-за столу, сліпо покрокувала до вікон, знімаючи резинку, яка тримала волосся.

Батько. Це батько надсилав їй гроші щомісяця. Він гадав, це компенсує, що її кинув? Що ніколи не дзвонив, не писав, не навідував?

— Ні, ні, ні. Але...

Мати знала і не сказала їй. Знала й дозволила їй думати, що батько просто зник, перестав платити аліменти, покинув їх і оком не змигнувши?

А він не зник.

Брін довелося перечекати, поки руки перестануть дрижати, а в очах більше не пектиме від сліз.

Потім вона повернулася за конторку, розклала по місцях папери, посортувала листи і ретельно прочитала останній місячний звіт.

Горе й образа кристалізувалися у спокійний, сталий вогник люті.

Вона витягла телефон і набрала номер менеджера, відповідального за рахунок.

— Бентон Елсворт слухає.

— Містере Елсворт, це Брін Келлі. Я...

— Міс Келлі! Яка несподіванка. Як приємно нарешті вас почути. Сподіваюся, з вашою матір'ю все добре.

— Певна, що так. Містере Елсворт, мені шойно стало відомо про існування рахунку на моє ім'я, яким займається ваша фірма та на якому є гроші від інвестицій на загальну суму три мільйони вісімсот п'ятдесят три тисячі вісімсот двадцять доларів та, хм, шістдесят п'ять центів. Чи це так?

— Я можу назвати вам суму на рахунку на сьогоднішню дату. Але не певен, що ви маєте на увазі, коли кажете, ніби вам стало відомо.

— Це мої гроші?

— Так, авжеж. Я...

— Чому в цьому рахунку також значиться ім'я моєї матері?

— Міс Келлі, — промовив він повільно, — рахунок відкрили, коли ви ще були неповнолітньою, і ви висловили бажання, щоб ним і далі керувала ваша мати. Можу вас завірити, вона сумлінно піклувалася про ваші інвестиції.

— Яким чином я висловила це бажання?

— Місіс Вілкокс пояснила, що ви не мали охоти до інвестування, а ви жодного разу не зв'язувалися зі мною чи нашою фірмою, щоб надіслати вимогу перевести рахунок винятково на ваше ім'я.

— Бо я не знала про існування рахунку до сьогодні.

— Я впевнений, сталося якесь непорозуміння. Можливо, краще буде зустрітися з вами та вашою матір'ю та все прояснити.

— Моєї матері немає в місті, вона зараз у ретриті без доступу до телефону та інтернету. — І Брін подумала, що врешті їй пощастило. — Але гадаю, що нам з вами слід все прояснити.

— Повністю з вами погоджуюся. Мій секретар вже закінчив на сьогодні, але я можу записати вас на понеділок.

Ні, ні, до понеділка вона втратить всю сміливість. Та просто розсиплеться.

Як завжди.

— А сьогодні?

— Міс Келлі, я й сам вже збирався йти з офісу, коли відповів на ваш дзвінок.

— Мені шкода завдавати вам клопоту, але я вважаю цю справу терміною. Принаймні для мене вона термінова. Я б хотіла поговорити з вами, дійти кращого розуміння цієї... ситуації перед тим, як звернутися до адвоката.

Брін міцно заплющила очі у тиші, яка за цим настала. Будь ласка, думала вона, будь ласка, не змушуйте мене чекати.

— Можливо, краще буде зустрітися зараз і все обміркувати. Як я сказав, я певний, що це лише непорозуміння. Мені повідомили, що ви не вмієте керувати авто, тому...

— В мене немає автівки, — виправила вона, — бо не можу собі дозволити. Але я цілком здатна дістатися до вашого офісу. Буду у вас якомога швидше.

— Я зустріну вас унизу, у вестибюлі. Ми невелика фірма, міс Келлі. Більшість працівників вже підуть, поки ви сюди дістанетесь.

— Чудово. Дякую.

Брін закінчила дзвінок, поки менеджер не передумав, і сіла. Її знову затрусило.

— Зберися, Брін. Зберися, хай тобі, і до справи.

Папери в стосах вона розклала по теках. Залишила лійку, де поставила, залишила відімкненою шухляду і спустилась на перший поверх.

Подумала, як довго триватиме поїздка автобусом до центру міста, де розташовувалися офіси компаній.

А потім зробила те, що ніколи раніше не робила. Викликала «Убер».

На вулицях були жахливі затори. Але чого очікувати в години пік у п'ятницю? Водійка «Убера», жінка десь її віку, щось

щобетала, але замовкла, коли Брін відхилилась назад і заплющила очі.

Брін хотіла перечитати документи, але її загойдало б і знудило в автівці. Не найкращий спосіб познайомитися з людиною, яка вочевидь була її інвестиційним брокером.

Їй потрібен був план, але крізь злість і знервованість Брін не могла думати ясно.

Вона мала намір — чи вже не мала — сісти на вихідних та оплатити рахунки, переглянути витрати, якимось їх скоротити. Вона думала виконати цей сумний обов'язок після заняття спортом. Вдома, бо на абонемент у тренажерний зал не вистачало.

Не просто не вистачало, визнала Брін. Крім того, вона почувалася дивно і незручно, коли займалася спортом в оточенні інших людей.

Хай там чим закінчиться ця зустріч, рахунки все одно треба платити.

Брін розплющила очі. Вони вирвалися з найбільшого затору й потроху просувалися повз річку. Сонце, що вже заходило на заході, досі світило, било променями по мостах, по воді, і все в її очах сяло.

«Зрештою, дощ так і не почався», — подумала Брін і зрозуміла, що залишила дощовик у матері на кухні.

А вона точно замкнула двері й поставила помешкання на сигналізацію?

Після миті паніки Брін знову заплющила очі та прокрутила в голові всі свої дії.

Так, так, замкнула і поставила. Просто зробила все на автопілоті.

Коли автівка зупинилася перед статечним цегляним будинком, що непомітно стояв посеред сталевих хмарочосів, Брін дала водійці на чай.

От і прощавай, піцо недільного вечора.

Коли вона перетнула тротуар, двері відчинилися.

Перед нею стояв худий високий чоловік у темно-синьому костюмі в тонку смужку, сніжно-білій сорочці та яскравій

червоній краватці. Сивина, що пробивалася у каштановому волоссі, чомусь заспокоїла Брін.

Він старший. Досвідченіший. Знає, що робить.

А вона не мала жоднісінької гадки.

— Міс Келлі.

Він простягнув руку.

— О, вітаю, містере Елсворт.

— Прошу, проходите. Мій кабінет на третьому поверсі. Ви не проти, якщо ми піднінемося східцями?

— Ні.

Підлогу в тихому вестибюлі устинали килими. Там була дуже сучасна секретарська стійка, кілька пухких шкіряних крісел і великі кімнатні рослини у здорових теракотових горщиках.

— Я хотів би вибачитися за те, що доклався до цього непорозуміння, — почав Елсворт, коли вони піднімалися на третій поверх. — Дженніфер, ваша мати, дала зрозуміти, що ви не зацікавлені займатися цим рахунком.

— Вона збрехала.

Такого вона не планувала, хай би що планувала взагалі. Але Брін вимовила саме це.

— Збрехала вам, якщо кажете правду. І мені, приховавши. Я не знала, що рахунок існує.

— Ясно.

Елсворт жестом запросив її зайти.

В кабінеті, який був більший за вітальню у неї в квартирі і здавався ще просторішим через великі вікна, містилися прекрасно відполірований старий стіл з червоного дерева, маленький шкіряний диван і два крісла для відвідувачів.

На барі стояла модна кавоварка. На полиці на стіні — багато фотографій у рамках, вочевидь родинних.

— Кави?

— Так, дякую. З молоком, без цукру.

— Прошу, сідайте, — сказав він, крокуючи до кавоварки.

— В мене є всі документи, — почала Брін. Вона сіла, стуливши коліна, бо вони тремтіли. — Як я бачу, рахунок відкрили у 2006 році. Тоді мої батьки роз'їхались.

— Саме так.

— Чи суми, які тоді надходили, були аліментами?

— Ні. Гадаю, вам буде краще з'ясувати це з матір'ю, оскільки я відповідальний лише за цей конкретний рахунок.

— Добре. Цей рахунок відкрила моя мати?

— Цей рахунок відкрив Іен Келлі на ваше ім'я. Опікункою рахунком він призначив вашу матір. Він розпорядився про надходження щомісячного переказу з Банку Ірландії. Ці гроші мали забезпечити ваше майбутнє, вашу освіту і вашу фінансову безпеку.

Вона зчепила руки, бо ті теж почали тремтіти.

— Ви впевнені?

— Так.

Містер Елсворт передав їй чашку з кавою, взяв свою і сів не за прегарним столом з комп'ютером, а в крісло поруч із нею.

— Я займався цією справою. Ваш батько прийшов до нас і відкрив рахунок. Я управляв цим рахунком з того часу.

— Він... він підтримував з вами зв'язок?

— Ми не спілкувалися з того часу. Перекази надходять. Ваша мати опікується рахунком. Вона сумлінно це робить, як я вам казав. Якщо ви переглянули звітність, то побачили, що вона ніколи нічого не брала собі. Ми зустрічаємось щоквартально, іноді частіше, якщо є привід для обговорення. В мене не було причин вважати, що ви були не в курсі.

— У вас багато клієнтів... Я ж клієнтка?

Він усміхнувся Брін.

— Так.

— У вас багато клієнтів, які ані крихти не цікавляться рахунком, на якому майже чотири мільйони доларів? Я знаю, що «Еллайд» — престижна фірма, і, мабуть, цей рахунок для вас незначний, але все одно це серйозна сума.

Містер Елсворт відповів не одразу, і Брін знала, що він ретельно добирав слова.

— Існують ситуації, коли батьки чи опікуни як довірені особи можуть бути краще придатними для ухвалення фінансових рішень.

— Я повнолітня. Вона не є моєю опікункою. — Брін зне-нацька відчула, усвідомила і зрозуміла. — Вона сказала вам, що я безвідповідальна і не вмію розпоряджатися грошима.

— Міс Келлі... Брін, я не хочу переходити на особистості. Я можу не вагаючись заявити, що ваша мати передусім мала на думці ваш добробут. Беручи до уваги ваші труднощі...

— Які в мене труднощі? — В ній знову піднявся гнів, і це було набагато краще, ніж нервувати. — Я безвідповідальна, а ще не дуже тямуща, так? Може, навіть трохи з проблемами розвитку.

Містер Елсворт навіть трохи почервонів.

— Вона ніколи нічого такого безпосередньо не казала, за-певняю вас.

— Просто натякала. Добре, тоді давайте познайомимося, містере Елсворт. В мене магістерський ступінь з педагогіки, зароблений важкою працею минулої зими, і через нього в мене захмарний студентський борг.

Брін побачила здивований вираз обличчя містера Елсворта, кивнула.

— Я викладаю англійську мову в середній школі Грейді. Почала там працювати одразу після випуску з коледжу, коли вже мала добрячі борги, незважаючи на два підробітки. Буду рада назвати вам імена мого директора та професорів з різних предметів.

— Це зайве. В мене створилося враження, що ви не працюєте чи не могли втриматися на роботі.

— Я почала працювати у шістнадцять — влітку та на вихідних. Я досі працюю влітку, щоб виплатити ті кредити, і також займаюсь репетиторством два вечори на тиждень з тієї ж самої причини.

На очі від люті набігли сльози, і вони пекли.

— Я купую речі або на розпродажу, або у секондах, орен-дую квартиру на двох. Щомісяця витрачаю всі кошти, вже які є, до останнього centa. Я...

— Не треба. Досить. — Він накрив її руку своєю. — Мені дуже шкода, що сталося таке...